

هیبت‌الله نژندی منش: دیوان بین‌المللی دادگستری شبیه کاری که در مورد او کر این انجام داد باید از کشورهایی که به اسرائیل کمک می‌کنند به ویژه امریکا، انگلستان، فرانسه و آلمان نیز بخواهد کمک‌های خود را به این رژیم متوقف کنند

آفریقای جنوبی که سابقه طولانی در مبارزه با آپارتاید دارد، مدتی کارزار حقوقی را علیه آپارتاید صهیونیستی به مناسبت جنایات در غزه در دیوان بین‌المللی دادگستری آغاز و از اسرائیل بابت نسل‌کشی در غزه شکایت کرده‌است. اکنون حتی خیر می‌رسد که وکلای این کشور در حال آماده‌شدن برای ثبت شکایت دیگری علیه دولت‌های انگلیسی و امریکا بابت مهدستی در جنایت نسل‌کشی اسرائیل هستند.

به منظور بررسی ابعاد حقوقی شکایت آفریقای جنوبی از رژیم صهیونیستی در دیوان بین‌المللی دادگستری، به سراغ هیبت‌الله نژندی منش استاد حقوق دانشگاه علامه رفته‌ایم و در گفت‌وگوی «جوان» با این حقوقدان بین‌المللی ابعاد مختلف این موضوع را مورد تحقیق قرار داده‌یم.

■ ■ ■

بفرمایید که شکایات آفریقای جنوبی از رژیم صهیونیستی در دیوان بین‌المللی دادگستری بر چه اساسی انجام شده‌است؟

این شکایات را باید یک اقدام مهم و شجاعانه از سوی آفریقای جنوبی دانست. هر کشور طرف کنوانسیون پیشگیری و مجازات نسل‌زدایی (۱۹۴۸) این حق و شاید هم تکلیف را دارد که در دیوان بین‌المللی دادگستری طرح دعوا کند. وقتی می‌گویم تکلیف منظورم این است که بر اساس ماده ۱ این کنوانسیون، دولت‌های متعاهد ملزم به پیشگیری از ارتکاب نسل‌زدایی هستند. بنابراین یکی از راهکارهای وادار کردن یک دولت به پیشگیری از نسل‌زدایی طرح دعوا در دیوان بین‌المللی دادگستری است و صلاحیت دیوان نیز در ماده ۹ کنوانسیون پذیرفته شده‌است. بنابراین، آفریقای جنوبی به عنوان کشوری که خود آپارتاید را تجربه کرده‌است، دست‌کم تا حدودی می‌تواند رنج وارده بر فلسطینی‌ها را درک کند و به همین خاطر در طرح این دعوا پیشقدم شده‌است.

از سوی دیگر این اقدام آفریقای جنوبی دیوان و جامعه بین‌المللی را از موضع دشواری قرار داده و حرکت بعدی برای آنها بسیار دشوار و در عین حال تعیین‌کننده است. دنیا در مقطع حساس انتخاب بین انسایت و منافع سیاسی قرار گرفته‌است. باید دید آیا کشورها آن گونه که اقدامات روسیه علیه اوکراین را زیر ذره‌بین داشتند و حتی در دعوای اوکراین علیه روسیه وارد شدند، در اینجا نیز وارد می‌شوند یا خیر.

شکایتهای او را درند؟

بله دیگر کشورها نیز این امکان را دارند و نیازی هم نیست که به طور مستقیم از اقدامات اسرائیل زیان‌بیده باشند. تعهداتی که هر دولت به موجب این کنوانسیون دارد از جنس تعهدات عام‌الشمول است؛ یعنی تسهیلاتی است که در قبال کل جامعه بین‌المللی دارد. در حال حاضر بقیه کشورها می‌توانند هم به عنوان خواهان و

گزارش

زهرا چیدری

چندی پیش بود که معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت بهداشت در مان و آموزش پزشکی از عزم دولت برای تکمیل بیمارستان‌های موجود در سطح کشور خبر داد و گفت: «ههها بیمارستان به زودی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و در حوزه بهداشت و زیرساخت‌های بهداشتی، ۴ هزار و ۴۰۰ طرح را در یکسال اخیر شروع کردیم و یکهزار و ۶۰۰ طرح نیز بهره‌برداری شده‌است.» وی هدف‌گذاری دولت را ساخت هشت تا ۱۰ بیمارستان هزار تختخوابی در کشور عنوان کرد. این بیمارستان‌ها در شهرهای تبریز، مازندران، اردبیل، تهران، شیراز، همدان و خوزستان تأسیس خواهند شد. تاکنون نیز دو کلان بیمارستان در تهران ساخته شده‌است.

■ ■ ■

«مهدی کلینیک»، عنوان بزرگ‌ترین طرح حوزه درمان کشور را با خود لنگر می‌کشد. ساخت این بیمارستان هزار تختخوابی در نزدیکی بیمارستان امام‌خمینی (ره) و پس از ۱۲ سال، به نتیجه رسید. دیگر کلان‌بیمارستان تهران نیز «غدیر» نام دارد. این بیمارستان ۸۰۰ تختخوابی با فاصله پنج مای از مهدی کلینیک به افتتاح رسید. هزینه ساخت بیمارستان غدیر را رقمی بالغ بر هزارو ۵۰۰ میلیارد برآورد می‌شود. دیگر کلان‌بیمارستان تهران نیز در منطقه ۲۲ بنا شده‌است. به گفته دکتر منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه، این مرکز هزار تختخوابی را یک طرح راهبردی در مرز میان تهران و کرج محسوب می‌شود که تا پایان سال آینده تکمیل خواهد شد. وی می‌گوید: «در سازمان برنامه و بودجه کشور برنامه‌ریزی کرده‌ایم که با تخصص منابع مورد نیاز تا پایان سال آینده، تمام طرح‌های با بیش از ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی را به اتمام برسانیم.»

دولت سیزدهم طی دو سال اخیر بیش از ۱۶ هزار تخت بیمارستانی را به افتتاح رسانده‌است. به گفته وزیر بهداشت تا پایان ۷،۱۴۰۲ هزار تخت و تا پایان دولت، بیش از ۶۰ هزار تخت دیگر نیز به بهره‌برداری می‌رسد.

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰-۸۸۵۲۲

استاد دانشگاه علامه در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد

شکایت از نسل‌کشی صهیونیست‌ها تکلیف حقوقی همه کشورهاست

هیبت‌الله نژندی منش: دیوان بین‌المللی دادگستری شبیه کاری که در مورد او کر این انجام داد باید از کشورهایی که به اسرائیل کمک می‌کنند

به ویژه امریکا، انگلستان، فرانسه و آلمان نیز بخواهد کمک‌های خود را به این رژیم متوقف کنند

می‌تواند سازمان‌های بین‌المللی و حتی غیربین‌المللی را برای ارائه گزارش به دیوان به منظور کشف حقیقت تسویه کند. در نهایت هم می‌تواند از ظرفیت‌های حقوقی خود در راستای کمک به تیم آفریقای جنوبی استفاده کند.

در خصوص اینکه گفته شده امکان دارد دیوان رأی موقت برای توقف درگیری‌ها بدهد چقدر خوش‌بین هستید؟

در اینجا بر خسی از حقوقدانان غربی این عقیده را دارند که چون اسرائیل در مقام دفاع مشروع از خود است، دیوان نمی‌تواند دستور موقت علیه آن صادر کند و بخواهد که اقدامات خود را متوقف کند، اما این استدلال درست نیست به خاطر اینکه اولاً رژیم اشغالگر از حق دفاع مشروع در سرزمین‌های اشغالی برخوردار نیست. ثانیاً اینکه حتی اگر چنین حقی پذیرفته شود، فاقد شرط تناسب است. افزون بر آن، نمی‌توان ظرف چند ماه جنگ را به بهانه دفاع مشروع طول داد. در نهایت اینکه چنین اقداماتی منجر به کشتن کودکان و زنان و دیگر غیرنظامیان شده و می‌شود.

آنچه آفریقای جنوبی درخواست کرده توقف نسل‌زدایی است. از جمله این اقدامات می‌توان به کشتار مردم فلسطین به عنوان یک گروه قومی (نژادی، مذهبی یا حتی ملی)، ایراد صدمات شدید جسمانی و روانی علیه مردم فلسطین، قرار دادن عمدی مردم در شرایط

روزنامه جوان | شماره ۶۹۵۱

به آن نخواهند داشت. در هر صورت ارکان سازمان ملل متحد، از جمله دیوان، نیز تکلیف به پیشگیری از نسل‌زدایی دارند.

اگر صهیونیست‌ها از این رأی تبعیت نکنند، چه مکانیسم الزامی وجود خواهد داشت؟

اگر واقع‌بینانه بخواهیم نگاه کنیم، هیچ ساز و کار الزام‌آوری وجود ندارد. با این حال، باید تمام ساز و کارهای موجود را در معرض آزمون قرار داد. ما

ساده‌انگارانه به خودمان دلخوشی می‌دهیم که شورای امنیت وجود دارد. زمانی که دستور موقت صادر می‌شود دیوان آن را علاوه بر طرفین برای شورای امنیت هم می‌فرستد، ولی به طور طبیعی شورای امنیت اقدامی نخواهد کرد. در اینجا باید مجمع عمومی، سازمان‌های منطقه‌ای و کشورها به طور انفرادی فعال شوند. کشورها در چنین مواردی ملزم به عدم‌شناسایی وضع موجود هستند. آنها نباید به چنین

کشوری و چنین وضعیتی کمک کنند، بلکه باید این رژیم را متزوی کنند. به‌نظم خود‌همین برجسب‌زنی قضایی بر رژیم اسرائیل به عنوان رژیمی که مرتکب نسل‌زدایی می‌شود، بسیار سخت خواهد بود، آن هم در شرایطی که این رژیم تاکنون مظلوم‌نمایی می‌کرد که در جنگ جهانی دوم قربانی نسل‌زدایی بوده‌است. به‌علاوه این دستور موقت می‌تواند مبنای خوبی برای همه‌کنشگران در سطح ملی و بین‌المللی برای اقدام علیه اسرائیل و حامیان آن باشد.

تصور می‌کنید چنین دادگاهی چقدر طول بکشد؟

معمولاً چنین دعوایی زمان زیادی می‌برد. به همین خاطر حتی قبل از احراز صلاحیت، دیوان دستور موقت صادر می‌کند تا مثلاً در طول دعوای خاص خوانده دعوا اقدامات خود را متوقف کند.

به نظر شما با توجه به سابقه دیوان آیا امکان دارد که حکم به محکومیت صهیونیست‌ها داده شود؟

اینکه دیوان در نهایت خصوصاً در مرحله ماهوی چه حکمی خواهد داد، به ادله ارائه‌شده از سوی خواهان بستگی دارد. اثبات ارکان مادی و خصوصاً روانی نسل‌زدایی بسیار دشوار است، با این حال، شخصاً بر اساس آنچه تا کنون از سوی اسرائیلی‌ها انجام‌شده

متعتقدم که این کشور مرتکب نسل‌زدایی شده‌است.

در پایان، آیا این امکان وجود دارد بر اساس وضعیت فعلی و شکایات آفریقای جنوبی، حداقل آنچه از خواست‌ها با یکوت شدن صهیونیست‌ها در مجمع ورزشی مانند اتفاقی که برای روسیه افتاد، انجام شود؟

بله، این امر مستلزم تصمیم شجاعانه و انسان‌دوستانه دشواری قرار داده‌است. دیوان اگر چنین دستوری را ندهد، از دید افکار عمومی شریک در اقدامات اسرائیل خواهد بود. به‌نظم در این شرایط دیوان هم مشروعیت خود را نزد افکار عمومی از دست خواهد داد و هم دولت‌های در حال توسعه اقبال چندانی دیگر نخواهند داشت.

وی بارها از عدم تخصیص بودجه افزایش ظرفیت نیز گلایه کرده‌است. سازمان برنامه و بودجه نیز در پاسخ اعلام کرد که در سال جاری، بودجه آموزشی وزارت بهداشت یک افزایش ۸۳ درصدی را تجربه کرده و تا پایان شهریورماه نیز حدود ۵۰ درصد آن پرداخت شده‌است.

کدشناسان معتقدند این اظهارات وزارت بهداشت، بیش‌تر از آنکه در راستای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری و تربیت پزشک مورد نیاز کشور باشد، برخلاف آنها عمل خواهد کرد. اقداماتی که نه‌تنها به بهبود نظام سلامت کمک نمی‌کند، بلکه شرایط را به گونه‌ای پیش می‌برد که اصلاح رادشوار تر می‌سازد.

موضوع شورای عالی انقلاب فرهنگی به پیشنهاد وزیر بهداشت

بیش از ۵۰ درصدی ظرفیت دوره فوق‌تخصص پزشکی» و «افزایش ۶۵ درصدی دوره تخصص پزشکی»، به‌عنوان یک دستاورد یاد شده‌است. از طرفی عین‌اللهی علت توقف قانون افزایش ظرفیت را این‌گونه اعلام کرد که علاوه بر کمبود زیرساخت، بیمار هم لازم‌است و دانشجویهای پزشکی برای کسب تجربه نیازمند دیدن بیمار هستند.

ادعایی که چند دقیقه بعد از سخوی معاون آموزشی وزارت بهداشت به چالش کشیده شد. وی در میانه صحبت‌های خود در مخالفت با قانون افزایش ظرفیت پزشکی، یکباره برخلاف دیگر اظهاراتش گفت که ایران به‌واسطه داشتن تعداد و تنوع بالایی از بیماران، توانسته تعداد زیادی از دانشجویان اروپایی را علاقه‌مند کند تا در ایران پزشکی بخوانند.

البته این اظهارات ضد و نقیض به همین‌جا ختم نشد و باقری‌فرد با قانون دانستن مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، آنها را لازم‌الاجرا دانست. وی پیش از این نیز ظرفیت‌های اعلامی از سوی این شورا را «فصل الخطاب وزارت بهداشت» دانسته‌بود و تأکید داشت که سازمان سنجش نباید بیش‌تر از آن را به دانشگاه‌ها معرفی کند.

قضای

رہایی ۵۲ محکوم تهرانی از قصاص در ۹ ماه گذشته

در ۹ ماهه سال جاری ۵۲ نفر محکوم به قصاص از قصاص رہایی یافته‌و همچنین در این مدت بیش از ۲ هزار زندانی جرائم غیر عمد و مالی استان تهران از زندان آزاد شدند. غلامرضا مهدوی، رئیس شورای حل اختلاف استان تهران گفت: همه ما وظیفه داریم در جهت ایجاد صلح و سازش در پرونده‌های قضایی تمامی تلاش خود را به کار گیریم.

مهدوی با بیان اینکه در ۲۲ شهریور سال جاری قانون شوراهای حل اختلاف با محوریت دادگاه‌های صلح و سازش به تصویب نهایی رسید و در ۱۷ آذر ماه سال جاری لازم‌الاجرا شد، عنوان کرد: شوراهای حل اختلاف در حال حاضر به فلسفه اصلی خود که ایجاد صلح و سازش است، نزدیک شده‌است و ایجاد دادگاه‌های صلح خلیی در کار شوراها ایجاد نخواهد کرد.

وی یادآور شد: میانگین سازش در شورای حل اختلاف شهر تهران در ۹ ماهه سال ۱۴۰۱ حدود ۵۵ درصد و در شهرهای تابعه ۴۳ درصد و میانگین کل استان ۵۰/۱۷۲ درصد بود.

مهدوی اضافه کرد: به همت مجموعه همکاران در شورای حل اختلاف استان تهران این عدد در شهر تهران در ۶۲ درصد و در شهرهای تابعه به ۵۰ درصد در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ افزایش یافته‌است.

وی خاطر نشان کرد: بر اساس دستور دادگستری کل استان تهران پرونده‌هایی که امکان سازش در آنها وجود دارد جهت صلح و سازش از دادسراها به شوراهای حل اختلاف ارجاع داده می‌شوند، در همین راستا نیز بیش از ۵۳ درصد از پرونده‌های وارده به دادسراهای بیست‌گانه شهر تهران منجر به صلح و سازش شده‌است.

رئیس شورای حل اختلاف استان تهران با بیان اینکه در بحث پرونده‌های مربوط به تصادفات نیز صدرصد پرونده‌هایی که برای سازش به شورای حل اختلاف استان ارجاع داده می‌شود با صلح و سازش مختومه شده‌است، گفت: درباره این پرونده‌ها گزارش نهایی این پرونده‌ها رسال و با تأیید قاضی شورا موارد مندرج در پرونده توسط شرکت‌های بیمه مربوطه تأیید و پرونده به سرعت مختومه‌شده و این خود به نوعی باعث کاهش ورودی پرونده‌ها به محاکم قضایی می‌شود. وی اظهار کرد: همچنین با تلاش مجموعه قضات و کارکنان شورای حل اختلاف استان در ۹ ماهه سال جاری ۵۲ نفر محکوم به قصاص از قصاص رہایی یافته و همچنین در این مدت بیش از ۲ هزار نفر از زندانبانان جرائم غیر عمد و مالی استان تهران از زندان آزاد شدند.

اقتصاد

محیط زیست تسهیلات تعویض ۶۵۰ دستگاه تاکسی واحداث ۱۷ نیروگاه خورشیدی را پرداخت می‌کند

تسهیلات لازم برای تعویض ۶۵۰ دستگاه تاکسی واحداث ۱۷ نیروگاه خورشیدی از محل صندوق ملی محیط‌زیست پرداخت می‌شود. سجاد انجم شجاع، مدیر عامل صندوق ملی محیط‌زیست با اشاره به اقدامات این مجموعه در خصوص قانون هوای پاک بیان داشت: تسهیلات لازم برای تعویض ۶۵۰ دستگاه تاکسی واحداث ۱۷ نیروگاه خورشیدی از محل صندوق ملی محیط‌زیست پرداخت می‌شود. وی افزود: برای اولین‌بار در کشور در حوزه قانون هوای پاک در دولت سیزدهم اعتبارات ماده ۳۳ قانون هوای پاک به صندوق ملی محیط‌زیست واریز شد و اسمال صندوق اعتبار ۳۰۰ میلیارد ریالی را برای ارائه تسهیلات از این محل جهت تعویض تاکسی‌های فرسوده و توسعه نیروگاه‌های انرژی تجدیدپذیر پرداخت کرده‌است.

مدیر عامل صندوق ملی محیط‌زیست تأکید کرد: پرداخت تسهیلات به حدود ۶۵۰ تاکسی در سال گذشته تصویب شد و صندوق در فاز اول آن برای ۴۹ تاکسی با همکاری شهرداری تبریز تسهیلات پرداخت کرد و در نظر داریم که تسهیلات مورد نیاز هزار دستگاه تاکسی در شهر اصفهان نیز در فاز بعدی تأمین شود.

او با تأکید بر اینکه شهرهای قسم و اراک در نوبت بعدی پرداخت تسهیلات تاکسی‌های فرسوده قرار دارند، ادامه داد: همچنین تسهیلات مورد نیاز برای راه‌اندازی ۱۷ نیروگاه تجدیدپذیر در اصفهان نیز مصوب شده‌است و شهرهای شیراز و تهران نیز در رتبه‌های بعدی قرار دارند. انجم شجاع گفت: منابعی نزدیک به هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال از محل این قانون باید باید به صندوق واریز می‌شد، اما متأسفانه این رقم به یکی از دستگاه‌های دیگر پرداخت شده‌است و امیدواریم در سال آینده نه‌تنها بودجه صندوق در این خصوص افزایش یابد، بلکه این رقم نیز به صندوق بر گردد تا بتوانیم اقدامات مؤثر تری در خصوص هوای پاک انجام دهیم.

محیط‌گردانه

■ شهردار تهران گفت: قرارداد افزودن ۴ هزار و ۶۹۴ اتوبوس به ناوگان حمل و نقل شهر تهران منعقد شده که از این تعداد ۲ هزار و ۶۹۴ اتوبوس، برقی است.

■ رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور گفت: دهه ۹۰ پهردوری ما منفی ۰/۶ بوده و در سه سال گذشته، این روند رو به رشد شده‌است.

■ رئیس گروه سلامت هوا و تغییر اقلیم وزارت بهداشت با اشاره به اینکه ۱۳/۹ درصد از مرگ‌های طبیعی ایران منتسب به آلودگی هواست، گفت: شهر تهران رتبه ۱۹ را از نظر غلظت ذرات معلق بین پایتخت کشورهای جهان دارد.

■ رئیس سازمان بهزیستی از حضور گروه‌های نمایشی افراد دارای معلولیت در بخش رقابتی فراگیر جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر برای نخستین‌بار خبر داد.

■ مدیر عامل سازمان بهشت زهرا (س) با اعلام جزئیات «قباد شدن» قیور گفت: استاندارد شدن ابعاد سنگ مرز، عدم نیاز به گشت‌زنی و کاهش تخلفات سنگ و کاهش سرسرفت سنگ از جمله مزایای اجرای طرح «قاب آماده قیور» و محوطه‌سازی قبل از خاکسپاری است.

■ مدیر عامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران گفت: در محبت ترک اعتیاد الگویی ۹ مرحله‌ای طراحی کرده‌ایم که تک‌بعدی نیست و تمامی جوانب مورد نیاز که در جدو از ابتدای شروع ترک تا جبهه‌پذیری را دربر می‌گیرد.

■ مرکز رصد جمعیت کشور سازمان ثبت سازمان ثبت احوال کشور اعلام کرد: از تعداد فوت‌های ثبت‌شده در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲، ۵۶/۴ درصد مرد و ۴۳/۶ درصد زن بوده‌اند.